

Laki

adoptiolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan adoptiolain (22/2012) 14 §:n 1 momentti, 21 §, 22 §:n 1 momentti, 24 §:n 3 momentti, 32 §:n 1 momentti, 61 §:n 1 momentti, 63 §:n 1 momentti, 80 §, 87 §:n 1 ja 2 momentti, 92 §:n 3 momentti ja 94 §:n 1 momentti, sellaisena kuin niistä on 63 §:n 1 momentti laissa 197/2019, sekä

lisätään lakiin uusi 97 a § seuraavasti:

14 §

Suostumuksen antaminen

Vanhemman ja 13 §:ssä tarkoitetun henkilön suostumus adoptioon on annettava hyvinvointialueelle tai 22 §:n 1 momentissa tarkoitetulle adoptiotoimistolle. Ulkomailla suostumus on annettava sille, joka konsulipalvelulain (498/1999) 33 §:n mukaan voi antaa notaaripalveluita edustustossa, tai tämän lain 67 §:n 1 momentissa säädetyllä tavalla.

21 §

Adoptioneuvonnan pyytäminen

Lapsen vanhemman, joka aikoo antaa alaikäisen lapsensa adoptiolapseksi, ja henkilön, joka aikoo adoptoida alaikäisen lapsen, on pyydettävä adoptioneuvonnan järjestämistä siltä hyvinvointialueelta, jonka alueella hänen kotikuntansa sijaitsee, tai Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston luvan saaneelta adoptiotoimistolta.

22 §

Adoptioneuvonnan antajat

Adoptioneuvontaa saavat antaa hyvinvointialueet sekä adoptiotoimistot, jotka ovat saaneet Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston luvan harjoittaa adoptioneuvontaa (*adoptioneuvonnan antajat*).

24 §

Adoptioneuvonnan tehtävät

Jos adoptioneuvontaa antaa adoptiotoimisto, sen on hankittava lausunto lapsen ja hakijoiden olosuhteista siltä hyvinvointialueelta, jonka alueella heidän kotikuntansa sijaitsee.

HE 56/2021 vp
HE 18/2022 vp
StVM 9/2022 vp
EV 66/2022 vp

32 §

Palvelunantajat

Kansainvälistä adoptiopalvelua saavat antaa ne hyvinvointialueet ja muut yhteisöt, jotka ovat saaneet adoptiolautakunnan luvan tähän toimintaan (*palvelunantajat*).

61 §

Vireillepano

Yhteydenpitoa koskeva asia pannaan vireille käräjäoikeudessa kirjallisella hakemuksella, jonka voi tehdä lapsen aikaisempi vanhempi, adoptiovanhempi, lapsen huoltaja tai hyvinvointialue.

63 §

Selvityksen hankkiminen, lapsen kuuleminen ja väliaikainen määräys

Lapsen toivomusten ja mielipiteen sekä muiden yhteydenpitoa koskevan asian ratkaisemiseen vaikuttavien olosuhteiden selvittämiseksi tuomioistuimen on tarvittaessa hankittava selvitys niiltä hyvinvointialueilta, joiden alueella lapsen, hänen aikaisemman vanhempansa ja adoptiovanhemman kotikunta sijaitsee. Jos tällaisella henkilöllä ei ole kotikuntaa Suomessa, selvitys on hankittava siltä hyvinvointialueelta, jonka alueella henkilö oleskelee.

80 §

Hyvinvointialueen lausunto

Tuomioistuin tai muu viranomainen voi käsitellessään 68—75 §:ssä tarkoitettua asiaa, joka koskee alle 18-vuotiasta lasta, tarvittaessa pyytää lausunnon asiaan osallisen olosuhteista siltä hyvinvointialueelta, jonka alueella lapsen kotikunta sijaitsee.

87 §

Lupa adoptiotoimiston ylläpitämiseen ja kansainvälisen adoptiopalvelun antamiseen

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi hakemuksesta myöntää luvan adoptiotoimiston ylläpitämiseen hyvinvointialueelle, Suomessa rekisteröidylle yhdistykselle sekä muussa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa rekisteröidylle yhdistykselle ja muulle vastaavalle yhteisölle.

Adoptiolautakunta voi hakemuksesta myöntää luvan kansainvälisen adoptiopalvelun antamiseen hyvinvointialueelle, Suomessa rekisteröidylle yhdistykselle sekä muussa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa rekisteröidylle yhdistykselle ja muulle vastaavalle yhteisölle.

11 luku

Erinäiset säännökset

92 §

Asiakirjojen säilyttäminen ja siirtäminen

Jos adoptiotoimisto tai palvelunantaja lopettaa tässä laissa tarkoitetun toimintansa, 1 momentissa tarkoitetut asiakirjat on siirrettävä sen hyvinvointialueen säilytettäväksi, jolle Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto antaa tehtäväksi ottaa vastaan asiakirjat.

94 §

Tietopyynnön käsittely

Jos adoptiolautakunnalle toimitetaan Euroopan neuvoston sopimuksen 15 artiklassa tarkoitettu tietopyyntö, lautakunnan tulee pyytää asiassa selvitystä siltä hyvinvointialueelta, joka lautakunnan arvion mukaan parhaiten kykenee hankkimaan pyydetyt tiedot.

97 a §

Soveltaminen Ahvenanmaan maakunnassa

Mitä tässä laissa säädetään hyvinvointialueista, sovelletaan Ahvenanmaan maakunnassa Ahvenanmaan maakunnan kuntiin.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2023.

Naantalissa ja Helsingissä 8.7.2022

Tasavallan Presidentti

Sauli Niinistö

Perhe- ja peruspalveluministeri Aki Lindén